

Informácie o finančných nástrojoch

1. Invest4Life a finančný agent poskytuje klientom investičné služby spojené s nasledujúcimi Finančnými nástrojmi (ďalej len FN):

- akcie a iné Finančné nástroje, s ktorými sú spojené podobné práva ako s akciami (ďalej len „Akcie“),
- dlhopisy a iné dlhové Finančné nástroje (ďalej len „Dlhopisy“),
- nástroje peňažného trhu,
- podielové listy alebo Finančné nástroje zahraničných subjektov kolektívneho investovania (ďalej len „Fondy“).

2. Najvýznamnejšie všeobecné riziká spojené s Finančnými nástrojmi:

Menové riziko – je riziko zmeny hodnoty FN vyjadreného v jednej mene v dôsledku zmeny výmenného kurzu tejto meny voči mene, v ktorej je tento nástroj denominovaný.

Toto riziko sa môže prejavíť napríklad, ak investor investuje v domácej mene (napr. EUR) do Finančných nástrojov denominovaných v cudzích menách (napr. USD) a hodnotu tejto investície prepočítava späť do domácej meny.

Riziko kolísania (volatility) – je riziko kolísania hodnoty Finančných nástrojov predovšetkým v dôsledku zmeny podmienok na finančných trhoch, na ktorých sa FN obchoduje. Toto riziko sa môže významne prejavíť predovšetkým pri porovnávaní hodnoty FN počas kratšieho obdobia.

Riziko likvidity – je riziko zníženej možnosti dostatočne rýchlo predat' FN za trhovú cenu. Významnosť tohto rizika závisí od trhu, na ktorom sa FN obchoduje, od množstva účastníkov tohto trhu, od množstva majiteľov alebo potenciálnych majiteľov nástroja, od hodnoty objemu požadovaného predaja a od samotného FN. Ak nie je FN obchodovaný na žiadnom regulovanom trhu alebo napríklad ak nebol vydaný formou verejnej ponuky, jeho likvidita môže byť významne obmedzená.

Riziko vyrovnaní – je riziko spojené s možnosťou, že protistrana obchodu alebo ten, kto zabezpečuje jeho vyrovnanie, nesplní svoje záväzky včas a v plnej výške. Riziko sa môže prejavíť nezaplatením kúpnej ceny alebo nedodaním kupovaného FN.

Riziko krajiny – je spojené najmä s politickými, ekonomickými alebo právnymi (napríklad daňovými) rizikami existujúcimi v danom štáte, prípadne regióne. Významnejšie sa toto riziko môže prejavíť pri investovaní na tzv. rozvíjajúcich sa trhoch (napríklad krajiny, ktoré nie sú členom OECD).

Riziko úpadku emitenta – je spojené s ekonomickou činnosťou a hospodárskymi výsledkami emitenta FN resp. s nedostatočnými alebo zlými výsledkami hospodárenia emitenta, ktoré vedú k jeho úpadku.

Investičné riziko – je riziko, že nebude dosiahnutý očakávaný výsledok investície alebo že hodnota investície sa môže znížiť až na nulovú hodnotu. Dôvodom investičného rizika sú spravidla niektoré z rizík uvedené vyššie.

Trhové riziko – je spojené s odlišným než očakávaným vývojom hodnoty FN na trhu bez toho, že by zmena vývoja hodnoty FN bola podložená relevantnými informáciami.

Riziko obchodovania na úver – je najmä riziko možnej straty vo väčšej výške, ako je klientom investovaná suma prostredníctvom obchodu s využitím úveru, alebo pôžičky finančných nástrojov. Nepriaznivý vývoj kurzov nakúpených alebo predaných FN ovplyvňuje majetok klienta výrazne viac, ako pri obchodovaní bez využitia úveru (pákový efekt). Klient môže byť vyzvaný Obchodníkom na doplnenie zabezpečenia poskytnutého úveru vložením ďalších peňažných prostriedkov alebo finančných nástrojov v lehote určenej Obchodníkom, aby zabránil nútenému uzavretiu pozícií. V prípade neočakávaného a pre klienta nepriaznivého vývoja cien na finančných trhoch môže dôjsť k situácii, keď dôjde k uzavretiu klientových pozícií skôr ako dôjde k doplneniu zabezpečenia zo strany klienta.

Úverové riziko – s obchodovaním na úver je spojené riziko pákového efektu, kedy Klient na jednej strane vkladá len určitú časť z celkovej hodnoty obchodu, ale na strane druhej podstupuje riziko zodpovedajúce celkovej hodnote obchodu. Vzhľadom na uvedené riziko Obchodník starostlivo posudzuje, či obchodovanie na úver je primerané skúsenostiam, zámerom, finančným zdrojom, prípadne iným s takýmto obchodovaním súvisiacim okolnostiam na strane Klienta.

Diverzifikácia rizika – predstavuje súbor opatrení, ktorými sa snaží investor obmedziť možné riziká (viď vyššie) a tým obmedziť alebo v maximálnej možnej miere eliminovať možné straty. Výsledkom diverzifikácie je vytvorenie portfólia.

3. Všeobecný popis povahy Finančných nástrojov a osobitných rizík s nimi spojených:

Akcie sú majetkové cenné papiere, ktoré predstavujú určitý podiel na majetku konkrétnej akciovej spoločnosti. Držanie Akcii je spravidla spojené s nasledujúcimi právami:

- zúčastňovať sa na valnom zhromaždení,
- podieľať sa na riadení akciovej spoločnosti,
- podieľať sa na jej zisku formou vyplatenia dividendy
- podieľať sa na likvidačnom zostatku pri zániku spoločnosti

Investovanie do Akcii sa vykonáva z dôvodu dosiahnutia výnosu formou dividendy (dividendový výnos) alebo s cieľom profitovať na zmene trhovej ceny Akcie (kapitálový výnos). Pri investovaní s cieľom obdržať dividendu je dôležité, aby bol investor akcionárom spoločnosti v rozhodný deň – t.j. v deň, ktorý navrhlo predstavenstvo danej spoločnosti ako rozhodný deň a ktorý schvaľuje valné zhromaždenie.

Riziká spojené s investovaním do Akcii súvisia s investičnými zámermi investora a s plánovaným investičným horizontom (doba, na ktorú je investícia plánovaná).

Pri investičných stratégiách zameraných na využitie volatility je najväčším rizikom samotná volatilita, toto riziko je u Akcii významnejšie než u väčšiny iných Finančných nástrojov. Pri investičných stratégiách zameraných na výplatu dividendy predstavuje hlavné riziko nevyplatenie dividendy alebo vyplatenie v inej než očakávanej výške. Okrem týchto rizík sa pri Akciách a ich podobných nástrojoch môžeme stretnúť predovšetkým s rizikom vyplývajúcim z ekonomickej situácie emitenta, rizikom vnímania emitenta ostatnými účastníkmi trhu a rizikom spojeným s veľkosťou emitenta. Riziko je vyššie pri menších emitentoch a naopak.

Dlhopisy sú dlhové cenné papiere, keď sa emitent ich vydaním zaviazal ich majiteľom vyplatiť späť požičanú sumu (nominálna hodnota Dlhopisu) a odmenu za požičanie Finančných prostriedkov (úrok), to všetko za vopred stanovených podmienok.

Investovanie do Dlhopisov zabezpečuje investorovi výnos predovšetkým v podobe výplaty úroku, kapitálový výnos býva spravidla minimálny. Dlhopisy delíme podľa rôznych kritérií, spravidla podľa emitenta (štátne, bankové, komunálne alebo podnikové Dlhopisy), alebo doby splatnosti (krátkodobé, strednodobé, dlhodobé) alebo meny (v domácej mene, v cudzej mene) atď.

Riziká držania Dlhopisu sú v prevažnej miere spojené s ekonomickou situáciou emitenta, t.j. ak má emitent zlé hospodárske výsledky hrozia riziká neskoršieho splatenia alebo nesplatenia Dlhopisu. Významným rizikom je v prípade Dlhopisu vývoj trhu ako celku, kedy obvykle platí zásada, že pri raste cien Akcii klesá hodnota Dlhopisov a naopak. Pri Dlhopisoch, kde nie je stanovená pevná úroková sadzba, existuje riziko zmeny výnosu v závislosti od vývoja úrokových sadzieb na medzibankovom trhu.

Nástroje peňažného trhu predstavujú rôzne druhy dlhových cenných papierov, ktorých doba splatnosti je spravidla do jedného roka. Patria sem predovšetkým pokladničné poukážky, vkladové listy a zmenky.

Riziká sú obdobné ako v prípade Dlhopisov, ale ich významnosť je v porovnaní s Dlhopismi nižšia.

Fondy predstavujú možnosť kolektívneho investovania, čo je zhromažďovanie a správa peňažných prostriedkov veľkého množstva individuálnych investorov a následné hromadné investovanie týchto prostriedkov do cenných papierov alebo iných Finančných nástrojov podľa zamerania daného Fondu. Investori oproti investovaným prostriedkom od Fondu obdržia podielové listy alebo Akcie. Výnosy z investície do Fondu súvisia s investičnou stratégiou Fondu a podmienkami správy Fondu, ktoré sú vždy zverejnené v štatúte Fondu. Podľa zamerania sa teda výnosy môžu podobat' výnosom z investície do Akcii alebo do Dlhopisov.

Podľa zamerania investičnej stratégie a spôsobu investovania môžeme rozlíšiť niekoľko základných druhov Fondov:

- **Fondy peňažného trhu** – investujú výhradne do nástrojov peňažného trhu t.j. Dlhopisov s priemernou splatnosťou (alebo duráciou) do jedného roka,
- **Dlhopisové Fondy** – investujú do Dlhopisov a obdobných nástrojov s pevným príjmom a s dobou splatnosti dlhšou než jeden rok. Zákon reguluje možnosti výšky investície do Dlhopisov jedného emitenta.
- **Akciové Fondy** – investujú do Akcii a im podobných nástrojov. Zákon obmedzuje možnosti výšky investície Fondu do Akcii jedného emitenta.
- **Zmiešané Fondy** – investujú kombinovane do Akcii, Dlhopisov, prípadne nástrojov peňažného trhu.
- **Fondy Fondov** – investujú do podielových listov alebo Akcii iných Fondov,
- **Fondy nehnuteľností** – investujú do nákupu nehnuteľností alebo iných Finančných nástrojov, ktorých výnos je od nehnuteľností odvodený.

S investíciou do Fondov sú primerane spojené všeobecné aj osobitné riziká, spojené s jednotlivými Finančnými nástrojmi. Vzhľadom na povahu týchto nástrojov, ktorých cieľom je obmedzovanie a rozkladanie rizík, je úroveň jednotlivých rizík pri Fondoch obvykle nižšia, resp. diverzifikovaná v porovnaní s jednotlivými Finančnými nástrojmi. Osobitné riziká sú spojené s rôznymi právnymi formami Fondov a ich rôznym stupňom regulácie. Najvyššiemu stupňu ochrany, kontroly a tým aj najnižšiemu stupňu rizika z tohto pohľadu podliehajú otvorené Fondy regulované na úrovni členských krajín Európskej únie (tzv. UCITS). Úroveň regulácie, ochrany práv investorov a miera rozkladania rizík môžu byť pri Fondoch registrovaných v iných krajinách (predovšetkým mimo OECD) výrazne nižšia.

Osobitným rizikám podliehajú napríklad uzavreté Fondy (bez práva investora na vrátenie podielového listu) alebo špeciálne Fondy (investujúce do rizikového kapitálu alebo do nehnuteľností).

Samostatným režimom sa riadi tiež investovanie Fondov určených pre kvalifikovaných alebo profesionálnych investorov, ktoré predpokladajú určité znalosti a skúsenosti na strane Klienta.